עלון דו שבועי לבירור הלכות אקטואליות

יניב נריך

יוצא לאור ע"י בית ההוראה "מעין טהור"

עלון מס' 12
תשפ"א

בית ההוראה
מעין טהור
ע"ש מורן הראש"ל רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
בהשראת מורנו הגאון הגדול ר' ברוך שרגא שליט"א
בראשות הרה"ג ר' יניב נסיר שליט"א

הלכה למשה

הלכות אקטואליות ומעשיות
מתוך סדרת הספרים **שו"ת הלכה למשה**
מאת הרב **יניב נסיר** שליט"א
ראש בית ההוראה ומח"ס שו"ת הלכה למשה
ומו"ץ דק"ק מחנה אפרים

בספרנו שו"ת הלכה למשה חלק ד'
אשר עודנו בכתב יד, ועוסק כולו בהלכות שבת בס"ד, דננו בכמה נידונים מצויים וחדשים בהלכות מוקצה, ובעלון הקודם הבאנו כמה נידונים בקיצור לזיכוי הרבים, והננו להביא עוד נידונים חדשים

אם מותר לטלטל פלאפון המצלצל ומפריע ולהעבירו למקום אחר משום שנחשב כ"צורך מקומו"

מצוי הדבר שהאדם מכוון "שעון מעורר" במכשיר הפלאפון ליומות החול, ושוכח לכבותו ביום שבת קודש, ואזי הוא מצלצל בבוקר השכם ומפריע לבני הבית הנמים את שנתם. ויש להסתפק אם מותר לטלטלו למקום אחר משום שרוצים שקט במקום שהוא נמצא, ואם הדבר נקרא כ"צורך מקומו" המתיר לטלטל כלי שמלאכתו לאיסור. והנה אין דבריו אמורים בפלאפונים היקרים מאוד אשר הינם בגדר מוקצה מחמת "חסרון כיס", ובהם ממילא אין היתר טלטול לצורך מקומו, אלא בפשוטים (המצויים אצל החרדים לדבר ה'- המכונים "פלאפון בשר") שדינם ככלי שמלאכתו לאיסור.

בשלחן ערוך (סי' שח סעיף ג) כתב מרן: "כלי שמלאכתו לאיסור, מותר לטלטלו, בין לצורך גופו כגון קורנס של זהבים. בין לצורך מקומו דהיינו שצריך להשתמש במקום שהכלי מונח שם, ומותר לו ליטול משם ולהניחו באיזה מקום שירצה. אבל מחמה לצל דהיינו שאינו צריך לטלטלו אלא מפני שירא שישבר או יגנב שם, אסור". והנה מהדוגמאות שבראשית דבריו מבואר ש"צורך גופו", הוא כשצריך להשתמש בגוף הכלי, ו"צורך מקומו" הוא שצריך להשתמש באותו מקום שהכלי מונח שם. ואם צורך בנידוננו נקרא "צורך"- אין מבואר כלום לאסור, אבל הנה בסוף דברי מרן- בביאור השלילה- היינו מה שאסור, כתב מרן שאסור לטלטלו מחמה לצל או מחמת שחושש שישבר הכלי, שאופנים אלו הוא צורך הכלי עצמו ובזה אסור. ואם כן לכאורה מבואר שהכלל בזה אם לאדם יש צורך עצמי בטלטול הכלי או שלאדם אין שום צורך בטלטול הכלי ואינו מטלטל את הכלי אלא "לצורך הכלי"- ובזה אסור. ואם כן בנידוננו שהצורך לטלטל את הפלאפון הינו צורך האדם מחמת שהפלאפון מפריע לו במה שמצלצל כאן בחדר זה, טלטולו אינו לצורך הכלי אלא לצורך האדם, ולפי האמור לכאורה הדבר מותר.

ולבאר ולחדד את החילוק בין צורך האדם לצורך הכלי, אפשר לבאר שב"צורך הכלי" אם היה לאדם עוד הרבה מאותו כלי וכיוצא בו וכגון עשיר, הרי שלא היה אכפת לו כלל מהכלי שנמצא כאן כי

נושאי ההלכות

פלאפון המצלצל כ"שעון מעורר" בשבת אם מותר להוציא אותו לחדר אחר • אם יש לחוש שבהזזת הפלאפון ישתנו הכיתובים של הקליטה • אם מותר לטלטל צרור מפתחות הכולל גם שלט חשמלי של הרכב

ה"צורך" הוא "צורך הכלי" עצמו, אבל ב"צורך" כבנידוננו, אינו מחמת צורך הכלי, כי אף אם היה לו כאותו כלי וכיו"ב כלים רבים מאוד (ובנ"ד עוד מאה טלפונים), עדיין יש לו צורך עצמי לטלטלנו בכדי שלא יפריעו במה שהוא מצלצל. [וכהחילוק הנ"ל כן מבואר בדברי גדולי האחרונים, עיין להלבוש (סימן שח סעיף א) ולהגר"ז (סימן שח סעיף יב) והתוספת שבת (בפתיחה לסי' שח). ובספר "ים ישששכר". ועיין בספר שמירת שבת כהלכתה (פרק כ סעיף י בהערה כה) שכן הסכים הגרש"ז אוירבך לדברי הים ישששכר, ע"ש. וכן דעת הגר"מ פיינשטיין זצ"ל בשו"ת אגרות משה (אורח חיים חלק ה סימן כג) והגאון ר' אליהו רובינשטיין בשו"ת מגדנות אליהו (ח"ג סי' כט) ועוד]. ואמנם יש שכתבו להביא ראיה מדברי המאירי בשבת (קנד ע"ב) להחמיר, אבל בתשובה כת"י דחינו ראייתם. וכן כתבו לדחות בשו"ת אז נדברו (חלק ח סי' ל עמ' עו) והגאון ר' אליהו פאלק בשו"ת מחזה אליהו (ח"א סי' מו). וגם דחינו דברי הרב תהלה לדוד אורטנברג (ח"ב סי' נא, סי' רעט סקי"ג בהשמטה לסעיף ו) שלמד מדברי הרשב"א להחמיר. וגם המחמירים הקלו במקום שיש בו משום כבוד הבריות, ובנידוננו גם כן יש בו צער לבריות, והעיקר להלכה להקל בזה ככל הגדולים הנ"ל. וכן ראיתי עוד בספר אורחות שבת (ח"ב פרק יט סעיף כז עמ' טז) שהעלו להקל בזה. ובתשובה הארכתי.

אם יש לחוש שבהזזת הפלאפון ישתנו הכיתובים של הקליטה

בשו"ת שערי חיים רוטר (ח"ב סי' מו) דן בעיקר הנדון הקודם והעלה להקל, אבל כתב שכל זה באופן שהפלאפון מנותק ורק השעון המעורר פעיל, כי אם לא יש חשש שבשעה שיטלטלו ישתנה הכיתוב של הקליטה בגון "מחפש מערכת" וכיו"ב. אולם לענ"ד גם באופן זה יש להקל, שסוף סוף הוא בגדר פסיק רישיה דלא ניחא ליה בדרבנן שמותר (עיין בשו"ת יביע אומר חלק א חאו"ח סימן כא), שהרי כל הכיתובים הנעשים בפלאפון הרי הם "נורות לד" בלבד שאין בהדלקתם איסור תורה, ובאמת שאפילו פסיק רישיה אינו, שהרי יתכן שלא ישתנה דבר מהכיתוב, וגם יתכן שלא ישתנה באותו רגע וממילא הוא כבר גרמא. ומכל טעמים אלו יש להקל ולהוציא את הפלאפון לחדר אחר בכדי שלא יפריענו ממנוחתו.

גם אתה יכול להיות "פרנס העלון" ולהקדיש את העלון כולו לעילוי נשמת או לרפואת והצלחת יקירך, וזכות לימוד התורה באלפי עותקים יזקף לזכותו, התקשר עכשיו ושרייך לך שבוע: 0527-150-637

צרור מפתחות הכולל כמה מפתחות ובו גם מפתחות הבית וגם שלט חשמלי של הרכב כמצוי בזמננו, האם מותר לטלטל את הצרור כולו

מרן גאון עוזנו רבנו עובדיה יוסף זיע"א בספר חזון עובדיה שבת (ח"ג עמ' קלד) כתב בגוף ההלכה: מי שיש לו "מחזיק מפתחות" שיש שם המפתח של הבית, ועמו מפתח של המכונית ו"שלט" להפעלת האזעקה לרכב, וכיוצא בזה, מותר להשתמש במפתח הבית, כיון שצרור המפתחות נעשה בסיס לדבר האסור והמותר, עכ"ל. ולי הצעיר הדבר צריך ביאור, ואביא קוצר בינתי לפני המעיין [ואודה למי שיאיר את עיני]. שהרי בבסיס לדבר האסור והמותר, הולכים אחר החשוב, כמבואר בש"ע (סי' שי סעיף ח- ט), ובודאי ששלט הרכב- המוקצה הינו יקר וחשוב יותר מכל שאר המפתחות, ששאר המפתחות הם זולים ובנקל ובמחיר מועט אפשר לשכפל מהם עוד מפתחות, מה שאין כן השלט שהוא יקר, הן מצד עצמו והן שיקר לשכפל ממנו שלט נוסף כידוע. [ותמהני על הרה"ג ר' אופיר מלכא שליט"א בספר הליכות שבת חלק א פרק יג אות ה, שדן בנ"ד וכתב בהדיא שהשלט דינו כמוקצה מחמת חסרון כיס, ושוב העלה להתיר הואיל שמפתחות הבית יותר חשובות, ע"ש. ולא ידעתי כיצד הבין שמפתחות אלו חשובות הם יותר משלט הרכב, והרי המפתח מצד עצמו אינו יקר כלל, ומצד הבית, הרי לכל אדם יש כמה מפתחות ולפחות שניים ואם כן במה חשוב הוא יותר מהשלט, וצ"ע]. וביותר קשה לי שהרי מרן הרב חזו"ע הביא מקור לדבריו מדברי המג"א (סי' שח סק"א) שכתב שסכין של סופרים אסור לטלטלו אבל הנדן עם הסכינים מותר לטלטל שהרי נעשה בסיס לאיסור ולהיתר, ע"כ. וקשה שהרי המשנה ברורה (סק"ה) הביא דברי המג"א וסיים: ואם הסכין הזה חשוב יותר מסכינים של ההיתר, אסור אז לטלטל הנדן כלל עיין סוף סי' שי, עכ"ל. והוא הדין בנידוננו ממש.

ומה שהוסיף עוד מרנא זצ"ל בחזו"ע שם (בהערה ד) להקל משום שמפתח המכונית דינו רק כדין כלי שמלאכתו לאיסור, ומבואר בישועות יעקב (סי' שח סק"ה) שמכיון שכלי שמלאכתו לאיסור מותר לטלטלו לצורך גופו ומקומו, אפילו אם ההיתר תחתיו לא נקרא בסיס לדבר האסור, ומותר לטלטלו אף מחמה לצל, ע"ש. ולפי זה אפילו אם היה המפתח של מנוע המכונית מעל שאר המפתחות לא נאסרו בטלטול ויכול לטלטל את מחזיק המפתחות כולו אף מחמה לצל, ע"כ. הנה כל זה יועיל ל"מפתח הרכב", אבל ל"שלט הרכב" לכאורה אין היתר, שהרי הוא יקר כאמור לעיל ומקפידים שלא להשתמש בו לשימושים אחרים מחשש שיאבד או ינזק, וממילא דינו כמוקצה "מחמת חסרון כיס" שאין לו היתר טלטול לצורך גופו ומקומו, וממילא אין דברי הישועות יעקב שייכים להיתר בזה. ועוד שעיקר דברי הישועות יעקב הרי אינם מוסכמים, ומו"ר זיע"א בעצמו בספר הליכות עולם (ח"ג עמ' קצח) הביא שבספר תהלה לדוד (סי' שח סק"א) צידד בתחילה כדברי הישועות יעקב, אולם שוב כתב שמוכח מדברי הראשונים הלא המה הרז"ה והרמב"ן והרשב"א שגם באופן זה (שהמונח על ההיתר הוא כלי שמלאכתו לאיסור שמותר להזיזו לצורך גופו ומקומו) נחשב בסיס לדבר האסור, ואסור לטלטל כלי ההיתר מחמה לצל בעוד שהכלי שמלאכתו לאיסור מונח עליו. ועוד הביא שבתפארת ישראל (בכללי המוקצה אות ז) כתב להסתפק בזה. ובהליכות עולם שם העלה להקל הואיל שבנידונו שם (בתפילין) דעת הראשונים שמלכתחילה לא שייך איסור מוקצה, ע"ש. וגם בנידוננו בחזון עובדיה כאן היקל מרן הרב זיע"א מחמת ב' סיבות האחד משום בסיס לדבר האסור והמותר, והשני מחמת דברי הישועות יעקב, ובשלט הרכב שני הסיבות אינם שייכות לכאורה.

וכן ראיתי עוד לכמה"ר הג"ר יהודה ברכה שליט"א בשו"ת ברכת יהודה (ח"ב חאו"ח סי' לא) שדן במחזיק מפתחות שיש בו גם מפתח רכב, והעלה להקל מחמחת הטעמים הנ"ל. ובדברי עם הרב המחבר שליט"א בהערות הנ"ל, אמר לי שבאמת בספרו כתב בדוקא על מפתחות הרכב ולא על המצוי בדור האחרון שיש גם שלט. ע"כ. ובאמת גם בשו"ת מנחת יצחק (ח"ח סי' כב) שציין מרן רבנו החזון עובדיה לא כתב להקל אלא במפתח ולא בשלט (שגם כמעט ולא היה מצוי בזמנו), וגם הזכיר שכל ההיתר דוקא שההיתר חשוב הוא מן האיסור, ע"ש. וכן הוא גם בשו"ת באר משה שטרן (ח"ח סי' קפה), ובספר שמירת שבת כהלכתה (פרק כ סעיף פו), ע"ש. וגם הפוסקים הנ"ל כתבו שלכתחילה צריך להסיר את מפתח המוקצה קודם השבת. ועיין בספר מאור השבת (ח"ב מכתב כד אות א) שהגאון ר' שלמה זלמן אוירבך זצ"ל ביאר שאין זה דומה לקלסר עם דפים ריקים ודפים כתובים שאין צריך להוציא את הדפים הריקים מבעוד יום, שכן בצרור מפתחות כל מפתח מיועד לשימוש מיוחד וחשוב הוא בפני עצמו, מה שאין כן בקלסר הנחשב כדבר אחיד, כספר או מחברת. וכן בשו"ת ברוך אומר (ח"ב סי' קסג) הדגיש מוה"ר הגאון ר' ברוך שרגא שליט"א נשיא בית ההוראה להקל במפתחות רכב ולא הזכיר "שלט הרכב", (ובזמנו בעת שערכתי את הספר ברוך אומר לדפוס, לא נתעוררתי להעיר בזה שכיום מצוי שלט ולכאורה בזה אין להקל), ע"ש. וע"ע בשו"ת שבט הקהתי (ח"ד סי' קה), ובשו"ת אמרי מרדכי גראסס (ח"א סי' יג). ואפשר שגם מרנא החזו"ע אשגרת לשון כתב גם "שלט הרכב", או שלא היה מכיר מספיק שהוא יקר וחשוב (ואין להתפלא על זה כי אנכי הצעיר דברתי גם עם אברכים ומצאתי שאינם בקיאים בזה ובפרט מי שאינו נוהג ברכב בעצמו). אבל באמת לכאורה אין להתיר הדבר כמו שמוכח מנימוקיו. ונפלאתי שראיתי לרבני מכון "מאור ישראל" בספר קיצור ש"ע חזו"ע שבת פרק מב סעיף טז שנרגשו בזה ששלט הרכב הרי הינו מוקצה מחמת חסרון כיס (וכתבו כן בהדיא), ובכל זאת כתבו להקל מחמת שנעשה בסיס לדבר האסור והמותר, ע"ש. ולא שמו ליבם שהרי שלט הרכב הינו יקר יותר באופן מובהק כנ"ל, ואם כן אין היתר בזה.

[וכן ראיתי עוד בספר פסקי תשובות (סי' שח אות ו הערה 61) שהביא דברי הפוסקים בהיתר מחזיק מפתחות, מחמת שיש הסוברים שגם דברים אשר יש אפשרות להפרידן אך דרך שימושן תדיר כשהם אדוקים וצרורים יחד הרי זה ג"כ כאילו הוא כלי אחד המיוחד ועומד בשבת זו לתשמיש היתר ואין צריך לסלק ולהוציא חלקי האיסור ממנו, והדוגמא השכיחה לכך היא "מחזיק מפתחות" אשר יש בה מפתחות היתר ומפתחות איסור, ובהערה כתב: כגון מפתח של מעלית או מכונית כ"שהמפתח מפעיל מעגל חשמלי", אבל מפתח רגיל של מכונית יש אומרים שדינו כדין המכונית, ע"כ. וציין מקורו מדברי הגרשז"א בשש"כ (פ"כ הערה ל), ובשש"כ שם כתב שניירות אגודים יחד אינו חייב להוציא את גליונות הנייר הריקים מע"ש או לנער אותם בשבת אם אפשר מכיון שהם עומדים לטלטול יחד עם האוגדן, עכ"ד. אולם ע"ש בשש"כ בריש הערה הנ"ל שכתב דמיירי בשהניירות הכתובים (שאינם מוקצה) חשובים אצלו יותר מן הדפים הריקים, וממילא אינו ראיה לנ"ד- שלט הרכב שהינו יקר יותר באופן מובהק].

ועוד יש לציין מה שכתב בספר שלמי יהודה (פ"ב סעיף ז בהערה מה) בשם הגרי"ש אלישיב שמחזיק מפתחות שיש בו כמה מפתחות וגם פנס, אין היתר לטלטלו כי יש חשש שידליק הפנס, ע"ש. וגם בנ"ד אפשר שילחץ השלט. והן אמת כי דעת מרנא רבנו עובדיה יוסף זיע"א שבכגון זה "אין גוזרין גזרות מדעתנו", אבל בנידוננו הרי מעיקר הדין נראה שאין לזה היתר ברור ויש להוסיף חשש זה כאמור, ועיין למרן ראש הישיבה הגר"מ מאזוז שליט"א בהקדמתו למ"ב במהדורת איש מצליח ח"ג, ובאמת שלהרבה מכשולות מצויות גם מרן רבנו הגדול ר' עובדיה יוסף זצ"ל מודה לאסור. וכ"כ בפסקי תשובות (סי' שח אות ו) שיש לימנע עד כמה שאפשר מהיתרים אלו, כיון שהדבר יכול לגרום לפירצה גדולה בחומת השבת. ושכ"כ באורחות שבת (פי"ט הערה סה) בשם הגר"ש אוירבך זצ"ל, ע"ש.

דבר יקר שאין בו שימוש אחר אבל אין מצניעים אותו אם נחשב כמוקצה מחמת חסרון כיס

ובעיקר מה שכתבתי לעיל שהשלט נחשב כמוקצה מחמת "חסרון כיס", הנה רש"י במסכת שבת (קכג ע"ב בד"ה ויתד של מחרישה) בדוגמאות שהביאה הגמרא למוקצה מחמת חסרון כיס, כתב: שאלו מקפיד עליהם "ומייחד להם מקום", שלא ראויים למלאכה אחרת, ע"כ. ולכן אפשר לומר ששלט הרכב אינו דומה לחסרון כיס הואיל שאין מייחדים לו מקום. אבל לענ"ד אין זה נכון, שיחוד המקום אינו "סימן" אלא "סיבה", והיינו שיחוד מקום מגלה לנו שהדבר חשוב ויקר עד שאין משתמשים בו לשימוש פשוט אחר. ומה שבפועל אין מייחדים לשלט מקום אף שהוא יקר, הנה הדבר פשוט שהוא הואיל שהשימוש בו תדיר ונצרך ולא שייך שהאדם ייחד לו מקום בהיות

שהוא יודע שבכל שעה ושעה יצטרך לשוב ולקחתו משם, ולכן מניחו בכיסו או בסמוך למקום ישיבתו. [ומי שזורקו בכל מקום בבית, דעתו בטילה בודאי שהרי יש חשש ברור שיאבד ויצטרך לאבד זמן ארוך למוצאו, ואדם כזה הוא אינו מסודר ומיושב ואינו ראיה לענין הלכה. וה"ה למי שמזלזל בממונו וזורק בכל מקום גם דברים יקרים וחשובים שודאי שאינו מדד וענין לענין הלכה לשאר בני אדם] ובתשובה הבאתי ראיות רבות לזה מדברי הראשונים ואכ"מ. ומצאתי עתה שזכיתי לכוין בהדיא להגר"מ פיינשטיין זצ"ל בשו"ת אגרות משה (אורח חיים חלק ה סימן כב אות יד) שנשאל בזה"ל: במוקצה מחמת חסרון כיס, הא דמצינו (שבת קכ"ג ע"א) דמייחד להו מקום, אם בעינן דווקא ייחוד מקום במוקצה מחמת חסרון כיס, או דלא. והשיב בזה"ל: לא בעינן ייחוד מקום. והא דמובא בגמ' דמייחד להו מקום, זה הוי רק בגדר סימן שמקפיד על החפץ. וכן להיפוך, אין ייחוד מקום לחודיה הגורם שיחשב כמוקצה, דא"כ יהיה כל סמרטוט שייחדו לו מקום, מוקצה, עכ"ל. והוא כדברינו הנ"ל. וכן ראיתי עוד להגר"נ קרליץ זצ"ל בספר חוט שני שבת (חלק ג פרק מב סק"א) שכתב כן.

ובאמת יש שאמרו לי שלדעתם אין השלט במוקצה מחמת חסרון כיס, הואיל שאין מקפידים עליו ונותנים אותו למשחק ביד התינוקות, ובפרט ברכבים ישנים. אלא שלעניות דעתי גם באופן זה לא ברור להקל בכלל, שהרי מרן הרב בחזון עובדיה לא היקל אלא בצירוף שני הסיבות, האחד דברי הישועות יעקב, והשני משום שנחשב ככלי שמלאכתו לאיסור והיתר, ונמצא שלא סמך על דברי הישועות יעקב לבדו (ובפרט שבהליכות עולם כתב שיש ראשונים שכתבו כנגד דבריו הנ"ל), ולענין טענה א' הנה כבר כתבתי שהשלט- האיסור, בודאי שהינו יקר יותר מההיתר- מפתחות הבית. וא"כ גם לשיטה זו, לענ"ד אין להקל. ובדברי בזה עם מוה"ר **הגאון ר' ברוך שרגא שליט"א** הראתי לו שלט רכב ואמר לי זה מוקצה מחמת חסרון כיס. עכ"ד, והסכים עמי למעשה שאין להקל בצרור מפתחות כזה.

ומלבד זה לאחרונה מצויים שלטים יקרים ביותר ובזה ודאי שהינו מוקצה מחמת חסרון כיס וראוי להזהיר בזה את המון העם, וכמו שאמר הגאון הקדוש "איש מצליח" זצ"ל שהצבור זוכר כללים ולא פרטים וכשאומרים צרור מפתחות מותר הגם שיש בו מוקצה אינם זוכרים אם יש בזה חילוקים להחמיר, וע"פ האמור במציאות של ימינו במעט לכל רכב יש שלט, והוא יקר. וכאמור אודה למי שיישב דברים הנ"ל באמת, ולמצוה רבה יחשב.

מה למדנו?

א. היתר טלטול כלי שמלאכתו לאיסור ל"צורך מקומו", הוא אף כשצריך שקט באותו מקום והכלי מפריע לשקט, וכיוצא בזה, והכלל שכל שהצורך הוא צורך האדם ולא צורך הכלי (לשומרו שלא ינזק או יגנב או יאבד), הרי שהדבר מותר, ונחשב בגדר "צורך מקומו".

ב. מן האמור מבואר שמותר לטלטל פלאפון המצלצל ומפריע לשקט ולהעבירו למקום אחר, משום שנחשב כ"צורך מקומו".

ג. בעת העברת הטלפון אין לחוש שישתנה סימון הקליטה בפלאפון וכדומה מחמת הזזתו, הואיל ולא אכפת לאדם בזה, וגם שאין הדבר ברור שדבר זה יקרה.

ד. כל ההיתר כאמור הוא דוקא בפלאפונים הפשוטים המצויים אצל בני תורה, שדינם ככלי שמלאכתו לאיסור, אבל פלאפונים יקרים שאדם מקפיד לשומרם היטב הרי דינם כ"מוקצה מחמת חסרון כיס" ואין היתר לטלטלם לצורך גופם ומקומם. ויכול להניח על גבם שמיכה ויזהר שלא יכבה אותם בהשמתו.

ה. צרור מפתחות שיש בו מפתחות הבית ו"שלט רכב" ומפתח הרכב ושאר מפתחות, יש להוציא שלט הרכב קודם יום השבת או להשתמש בצרור מפתחות אחר.

וזאת ליהודה

מאת הרב **יהודה נסיר** שליט"א
ראש כולל להוראה "עץ חיים"
ובית הוראה "אור יוסף"

תן חיוך, כי רק אתה יכול ומסוגל!

מה ה' אלוקיך שואל מעמך?, השאלה כמו עולה מאליה בתקופות האחרונות שבהם אסונות רבים, ומצמררים נחתו על כלל ישראל - **קורונה, אסון מירון, אסון הפארנצ'ס, מבצעים צבאיים. אין צורך להאריך.**

הראש כואב, השרירים תפוסים, ולא אחד ולא שתיים שואלים את עצמם ואת סביבתם על מה ולמה התשישות הרבה. התשובה מסתבר, גם ללא ביקור אצל רופאי גוף ונפש, היא כי הנפש עייפה ומותשת. אבל למה?!

ישנה נקודה אחת שצריך לשים עליה את הדגש, והיא, שכמדומה שאחת הסיבות המרכזיות לכך היא, כי אנחנו אלופים לקרוא בקול ובגרון ניחר כמה קטנים, דלים, ואשמים אנחנו. ביקורת צולבת נוטפת לה מפינו מבלי משים. בעתות כאלה נראה כאילו נפתחו ארובות השמים בפני כל אדם, ונשמתו הגדולה של המגיד הירושלמי התעברה בכל בר בי רב או 'רבנית' לעת מצוא עד שהשפחה החרופה על שפת ים סוף ויחזקאל בן בוזי גם יחד היו מתביישים 'מגדלותם הנוראה': **"אוי, אוי, אבל אשמים אנחנו!!!", "אוי אשמים!". "בגלל שהחסידים לא נזהרים..."**, **"בגלל שהספרדים אינם...."**, **"בגלל מנהלי הסמינרים"**, ככל שהביקורת גדולה יותר, ובפרט שהיא לא נוגעת לך ולמחנה שלך, כך ייטב הדבר (בעיניך).

אמת, חשבון נפש פרטי וכללי חייב תמיד להיעשות, ובפרט בזמנים כאלו. אבל בל נשכח לרגע שלא לחינם נבחר הדור הנפלא הזה למלא את המשבצת של דור עקבתא דמשיחא, ולהתמודד עם ניסיונות ואתגרים שאפילו תנאים ואמוראים לא רצו להתמודד עמם. פעם עצרת לחשוב כמה תורה ישנה כיום בעם ישראל: תלמודי תורה ומתיבתות, ישיבות קטנות וגדולות, כוללי ש"ס והלכה ועוד, וכולם עמוסים עד אפס מקום במבחר הבנים, בחורים כישרוניים שיכול להצליח בכל מבחן אחר וללמוד כל דבר שיניב להם כסף, יוקרה וכבוד והניחו הכל מאחרי גבם - ובחרו בתורה. בנות סמינר, שמניחות בצד את הכלל שלימדונו חז"ל "אין אשה אלא ליופי" ודואגות בראש ובראשונה שהבל יהיה ע"פ כללי הצניעות. שיעורי תורה לאלפים בכל הדרכים ובכל השעות והזמנים ועוד לא הזכרנו את אלפי החוזרים בתשובה וכו' וכו'.

זכרו!, ה' יתברך אוהב אתכם ובחר בכם, כן דווקא בכם, לחיות בדור תהפוכות, שהבלבול, הריצה וחוסר יישוב הדעת הפכו בו לדרך חיים. דור מלא נסיונות, קשיים ומהמורות. **אתם נבחרתם, כי אתם משהו מיוחד, ורק אתם יכולים, למרות הצרות התכופות, המרוץ והקושי - להצליח ובגדול!. ואתם מוכיחים זאת דבר יום ביומו.**

עיקר שמחתו והצלחתו של היצר היא לדאוג שאתם לא תשמחו, ותישארו דואגים, עצובים, ומבולבלים. אדם כזה לא יכול לפעול, להתקדם, להצליח לא בענייניו הגשמיים ובטח שלא בעניינים הרוחניים. אז הגיע הזמן שתחליטו, מי אתם ריצים שישמח: אתם, או הוא?!

לתגובות אודות פינת "וזאת ליהודה":
ory0548460001@gmail.com

מרבים טהרה בישראל

אנא! בואו להיות שותפים איתנו להרבות תורה וטהרה בישראל, לשם שמים, לזכות את הרבים- לעשות רצון ה' כדת וכהלכה
ע"י הפקדה לחשבון הבנק: **בנק לאומי** > סניף: **785** > מס חן: **03645795** > ע"ש: **יניב נסיר** או בפלא' 0527-150-637

גם הגאון הגדול ר' ברוך שרגא שליט"א ראב"ד ירושלים ונשיא בית ההוראה ממליץ:

Rabbi Baruch Shiraga
Rav of Givat Shapira
Head of Rabbinical Courts
of the Jerusalem Rabbinate

ברוך שרגא
רב דגבעת שפירא
וראש אבות בתי הדין
רבנות ירושלים

בס"ד א' דר"ח אדר
סדר ואלה המשפטים תשפ"א

המלצה

הריני להמליץ בזה בידי ידידנו היקר והנעלה מיחידי סגולה סולת בלולה דעסיק באורייתא תדירא, כחשיכה כאורה,
הרב הגדול מעוז ומגדול הרב הגאון ר' **יניב נסיר** שליט"א,
ראש בית ההוראה **"מעין טהור"**, ומח"ס שו"ת **הלכה למשה**.
אשר מורה את ההלכה, ויהי דוד לכל דרכיו משכיל וה' עמו - מלמד שהלכה כמותו, מבוגרי בית מדרשנו.
וכבר הוסמך להוראה על ידי גדולי המורים,
וכבר פקיע שמיה על ידי ספריו העוסקים בעניני הלכה לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא.

וכל מן דין "סמוכו לנא".

ועל זה באתי על החתום

בא ורכוש לך מניית נצח בביסוס בית ההוראה המורה ומרבה תורה וטהרה בישראל

נמשכת חלוקת קונטרס **"ההתקנים בהלכה"** לבתי הוראה, מורי צדק וכוללים העוסקים בהלכות טהרה, הכמות מוגבלת וכל הקודם זוכה.
ניתן לפנות בכתובת המייל: m3036006@gmail.com או בפל' 0527-150-637

ברוך שאמר

שו"ת אקטואליות
ממוה"ר הגאון הגדול
ר' ברוך שרגא שליט"א
ראב"ד ירושלים ונשיא בית ההוראה **"מעין טהור"**

בנין עדי עד

עצות והנהגות קצרות
ומעשיות בשלום בית וחינוך ילדים
מתוך ספר **"בנין עדי עד"**
מאת ראש בית ההוראה שליט"א

שאלה:

שכרתי דירה ובתום תקופת השכירות מסרתי את המפתחות למשכיר והמשכיר עשה סיור בדירה ולא אמר כלום. הדירה לא הושכרה תקופה ולאחר זמן נתברר שהיה הדוד החשמלי דלוק. על מי לשלם את דמי החשמל?

תשובה:

פשוט שהשוכר חייב לשלם את הוצאות החשמל וזה לא נקרא גרמא בנזקין דהוי מזיק בידים. דגם את נאמר שזה גרמא, פשוט שכל גרמא בנזקין פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים. אבל כאן שעשה מעשה בידים וזה נמשך מכוחו, כל זמן שנמשך מכוחו הוא אחראי עליו, כמו אדם שהדליק אש בהיתר ברשותו הוא חייב על ההיזקים שיגרום האש אע"פ שבשעה שהדליק לא היה שום היזק והוא עשה מעשה היתר. ואע"פ שהמשכיר סייר בדירה ולא אמר כלום, בכל זאת השוכר חייב לשלם, כיון שהמשכיר דרכו להסתכל דברים שדרך להתבונן בהם כמו סיוד, צבע, או אם שבר שיש וכדומה- דבר שבולט לעין, ואם ראה ולא אמר כלום סימן שהוא מחל לו. אבל לראות שהדוד החשמלי דולק, אין דרך בני אדם להתבונן בזה והוא דבר שלא ניכר לעין, ולכן הוא נשאר באחריות השוכר ועליו לשלם את כל ההוצאות של תשלומי החשמל שנגרמו על ידו.

מילון גברי- נשי...

האשה: מה אתה אומר נביא שמפו "פנטן" או "נקה 7"? הבעל ב"רוב טובו" עונה לה: מה שבא לך [וחושב: איזה בעל מפרגן אני!!].

טעות!, האשה רוצה שלבעל יהיה אכפת ויתעניין בכל דבר.

כעבור שבועים: מה אתה אומר נביא שרפרף אדום או כחול? הבעל ה"המלומד והמשתתף" פוסק: את האדום. האשה בהינף יד, משיבה: לא, נראה לי אני יקח את השני, את הכחול.

והבעל מתפוצץ, אז למה שאלת אותי?.

נכון, למדנו שהאשה רוצה שלבעל יהיה אכפת ויתעניין בכל דבר, אבל צריך לדעת עוד שבסוף בעניני גשמיות ההחלטה שלה. הבעל מתוסכל, כי הוא שמע חצי שיעור מהרב [חצי שיעור אסור מן התורה...], הוא שמע רק את החצי שצריך להתעניין והוא מורה לאשה מה לדעתו יותר טוב, אדוני ככה אשה בנויה היא רוצה התעניינות ותו לא, ההחלטה שלה, כדאי לייעץ ולהשתתף וגם להשאיר לה פתח: נראה לי "פנטן" אבל גם "נקה 7" טוב.

צריך להכיר את "שפת האשה", כשהאשה מתלוננת על כאבים, בדרך כלל אין רצונה לקבל אקמול אלא הכרה בזה שקשה לה, בזה שכואב לה, ואגב בזה הרבה פעמים מתנגש הרצון והצורך של האיש והאשה, הבעל רוצה לשמוע אחר יום עמוס- שהוא מספק הכל ושהוא "הכל יכול" של הבית ושל אשתו, והאשה מחכה בקוצר רוח ל"בכות" באזנים של בעלה, ואזי זה מתנגש.

בשביל שלום צריך להכיר את המנטליות של השני ואת ה"שפה" שלו, מנטליות של אשה ומנטליות של איש, תשקיעו בזה, תלמדו את זה, זה חשוב.

יוסף | יוסף גרפיקה ועימוד • מחירים טובים לבני תורה • 054-2261366